

Komunikat

Międzynarodowa działalność w zakresie wykorzystania informacji geograficznych w statystyce

Janusz Dygaszewicz

Dyrektor Departamentu Systemów Teleinformatycznych, Geostatystyki i Spisów, Główny Urząd Statystyczny

Prezes Europejskiego Forum Geografii i Statystyki EFGS

Członek Europejskiego Komitetu Wykonawczego ONZ dla Globalnego Zarządzania Danymi Geoprzestrzennymi UN-GGIM: EUROPE

Główny Urząd Statystyczny uczestniczy w wielu międzynarodowych inicjatywach, których celem jest poprawa integracji danych statystycznych i geoprzestrzennych. W wyniku tych działań oczekuje się uzyskania lepszych danych wyjściowych do przeprowadzania przestrzennych analiz statystycznych. Zharmonizowane dane odniesione przestrzennie mają umożliwić porównania różnych zjawisk na poziomie globalnym, międzynarodowym, krajowym czy regionalnym.

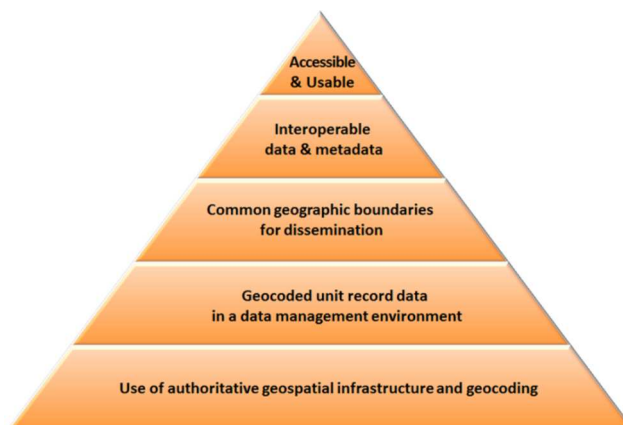
Polska bierze czynny udział w pracach Grupy Ekspertów ds. Integracji Danych Statystycznych z Informacją Przestrzenną (EG-ISGI) oraz Komitetu Ekspertów Narodów Zjednoczonych ds. Globalnego Zarządzania Informacją Geoprzestrzenną (UN-GGIM), powołanego przy współpracy z Wydziałem Statystyki ONZ (UNSD).

W pracach Komitetu obserwuje się znaczący wzrost zainteresowania oraz znaczenia danych statystycznych w procesie globalnego zarządzania informacją geoprzestrzenną oraz realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDG).

W sierpniu 2018 r. odbyło się w Nowym Jorku 8. Globalne Forum UN-GGIM, w którym przedstawiciel GUS brał aktywny udział. W trakcie spotkania przedstawiciel polskiej statystyki, w imieniu UN-GGIM: Europe przedstawił oficjalną interwencję dotyczącą integracji danych statystycznych i geoprzestrzennych i innych.

Przedstawiciel GUS jest członkiem Grupy Ekspertów ds. Integracji Danych Statystycznych z Informacją Przestrzenną (*Expert Group on the Integration of Statistical and Geospatial Information EG-ISGI*) oraz członkiem Komitetu Ekspertów UN-GGIM

W pracach Komitetu obserwuje się znaczący wzrost zainteresowania oraz znaczenia danych statystycznych w procesie globalnego zarządzania informacją geoprzestrzenną oraz realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDG) przyjętych na początku 2015 r. Komitet kontynuował prace nad przyjętą w 2016 r. propozycją globalnych ram odniesienia geoprzestrzennego dla statystyki (*Global Statistical Geospatial Framework – GSGF*, rys.1) wraz z pięcioma zasadami ogólnymi (pryncypiami) dotyczącymi tychże ram, opracowaną przez Grupę Ekspertów ds. Integracji Danych Statystycznych z Informacją Przestrzenną.

Rys. 1. Globalne ramy odniesienia geoprzestrzennego dla statystyki (GSGF)

Grupa Ekspertów Narodów Zjednoczonych ds. Integracji Informacji Statystycznej i Przestrzennej

W listopadzie 2018 r. w Deqing w Chinach, bezpośrednio po Światowym Kongresie Informacji Geoprzestrzennej odbyło się posiedzenie Grupy Ekspertów Narodów Zjednoczonych ds. Integracji Informacji Statystycznej i Przestrzennej (*the Expert Group on the Integration of Statistical and Geospatial Information EG-ISGI*), której członkiem jest również przedstawiciel GUS. W trakcie posiedzenia odbyła się sesja dotycząca prac grup roboczych, w ramach Grupy Ekspertów ONZ ds. Integracji Informacji Statystycznej i Przestrzennej, zajmujących się poszczególnymi pryncypiami Globalnych Ram Odniesienia Geoprzestrzennego dla Statystyki (*GSGF - Global Statistical Geospatial Framework*). Celem ww. spotkania było przedstawienie przez grupy robocze stanu prac nad szablonem opisującym poszczególne pryncypia GSGF. Przedstawiciel GUS przewodniczył Grupie pracującej nad Trzecim Pryncypium Globalnych Ram Odniesienia Geoprzestrzennego dla Statystyki. W trakcie spotkania przedstawiono dotychczas

wypracowane stanowisko Grupy w zakresie utworzenia wytycznych dotyczących wspólnego zbioru danych o charakterze geograficznym tak, aby wszystkie dane statystyczne miały spójne odniesienie przestrzenne.

Obecnie GSGF jest przedmiotem intensywnych prac rozwojowych na poziomie UNECE, UN-GGIM: Europe i EFGS. Także Eurostat przystąpił do implementacji ram w pracach nad systemami GIS w statystyce europejskiej. Statystyka Polska wspiera GSGF poprzez zaproponowanie implementacji dziesięciopozomowego modelu harmonizacji przestrzennej dla pierwszych trzech pryncypiów, poprzez opublikowanie „10 poziomowego modelu harmonizacji przestrzennej” (rys. 2) uspoijnającego pojęciowo systemy podziału przestrzeni prowadzone osobno przez geodezję i statystykę publiczną.

Geodetic System	Layers (suitable for geocoding)	Statistical System
+	Administrative level 1	+
+	Administrative level 2	+
+	Administrative level 3	+
+	Administrative level 4	+
+	Administrative level 5	+
 Cadastral units Cadastral parcels	INDIVIDUAL UNITS level 6	 Statistical regions Enumeration areas
+	 POLYGON level 7	?
?	 GRID level 8	+
+	 LINE level 9	?
+	 POINT level 10	+

Rys. 2. Model 10-poziomowy harmonizacji przestrzennej

Model ten jest prezentowany na różnych spotkaniach/warsztatach i cieszy się dużym zainteresowaniem i uznaniem członków międzynarodowych inicjatyw takich, jak m.in.: Komitet UN-GGIM / UN-GGIM: Europe czy EG ISGI.UN-GGIM: Europe.

Komitet UN-GGIM / UN-GGIM: Europe

Przedstawiciele GUS biorą czynny udział w pracach w ramach Europejskiego oddziału Komitetu UN-GGIM: Europe. Udział w spotkaniach Komitetu Europejskiego pozwala na włączenie się GUS do działań mających na celu wypracowanie ram współpracy pomiędzy krajowymi urzędami statystycznymi oraz krajowymi agencjami mapowymi w państwach członkowskich, a także daje możliwość włączenia się w proces wypracowania jednolitego stanowiska w tym zakresie na poziomie europejskim. Jako przedstawiciel polskiej

statystyki publicznej jestem członkiem Komitetu Wykonawczego (ExCom) UN-GGIM: Europe. Na uwagę zasługuje fakt, iż przedstawiciel GUS jest jednym z pierwszych członków statystyki w gronie ExCom. Uczestnictwo przedstawiciela statystyki w pracach Komitetu ma znaczący wpływ na podejmowane decyzje oraz prowadzone działania w kontekście produkcji statystycznej na poziomie europejskim jak i globalnym.

W ramach prac Komitetu Europejskiego polska statystyka publiczna kontynuuje prace w Grupie Roboczej ds. Integracji Danych UN-GGIM: Europe Work Group Data Integration. GUS brał aktywny udział w pracach podgrupy 1, kierowanej przez Eurostat, której zadaniem było opracowanie dokumentu strategicznego o wymiarze międzynarodowym dotyczącego integracji danych statystycznych z informacją geoprzestrzenną. Ponadto GUS był obserwatorem prac podgrupy 2, która zajmuje się wskaźnikami SDG. W marcu 2018 r. w Bernie odbyło się posiedzenie członków podgrup 1 i 2, wydzielonych w ramach Grupy ds. Integracji Danych UN-GGIM: Europe. Na spotkaniu omawiany był m.in. szkic dokumentu strategicznego, którego opracowanie jest zadaniem podgrupy 1 ds. ustanowienia ram strategicznych (*UN-GGIM: Europe Work Group on Data Integration – Subgroup Policy outreach*). Natomiast we wrześniu 2018 r. odbyło się drugie spotkanie członków podgrup 1 i 2. Statystyka polska brała aktywny udział w posiedzeniach podgrupy 1. W trakcie tego spotkania omówiono zakres dotychczasowych prac, dyskutowano nad strukturą i zakresem dokumentu strategicznego m.in. w odniesieniu do Zintegrowanych Ram Informacji Geoprzestrzennej (*Integrated Geospatial Information Framework (IGIF)*), Wybrano i omawiano zagadnienia, które mogą posłużyć w pracy nad dokumentem strategicznym skierowanym do decydentów. Ponadto członkowie podgrupy pracowali nad treścią i formą broszury informacyjnej, która ma stanowić zachętę dla odbiorców do zapoznania się z tworzonym dokumentem strategicznym. Poza tym przedstawiono wstępne opracowanie rezultatów kwestionariusza dotyczącego integracji działań statystyki i geodezji w poszczególnych krajach, którego wyniki zostaną wykorzystane i przedstawione w dokumencie strategicznym.

Członkostwo w Europejskim Forum ds. Geografii i Statystyki (EFGS) oraz udział w konferencjach tego Forum

Od 2015 r. pełnię funkcję Prezydenta EFGS. Ponadto inni przedstawiciele GUS biorą czynny udział w posiedzeniach Komitetu Sterującego EFGS, w którego skład wchodzi wąska grupa ekspertów z Krajowych Urzędów Statystycznych wybranych przez Walne Zgromadzenie EFGS.

Głównym celem EFGS jest promowanie integracji danych statystycznych z informacją geoprzestrzenną w sektorze publicznym. EFGS pełni również rolę oficjalnego Obserwatora Komitetu UN-GGIM: Europe. Ponadto Forum działa również jako grupa referencyjna dla

Eurostatu oraz projektów GEOSTAT. Przedstawiciele GUS aktywnie uczestniczą w projektach z serii ESSnet GEOSTAT. Celem ostatniego projektu GEOSTAT 3 było wypracowanie europejskiej implementacji ram odniesienia przestrzennego dla statystyki oraz testowanie wskaźników zrównoważonego rozwoju w kontekście wypracowanego modelu GSGF Europe. Ponadto przedstawiciele GUS pełnił rolę lidera pakiety roboczego, którego celem jest utrzymanie i rozwój strony internetowej EFGS www.efgs.info, która stanowi punkt kontaktowy społeczności zainteresowanej działalnością w ramach EFGS i projektów GEOSTAT.

W październiku 2018 r. w Helsinkach odbyła się 11 konferencja EFGS, w której aktywnie uczestniczyli przedstawiciele GUS. Prezydent EFGS wystąpił w sesji otwierającej oraz poprowadził jedną z sesji nt. danych mobilnych jako źródła dla Geostatystyki.

GISCO - Grupa robocza Geographical Information Systems of the Commission

W kwietniu 2018 r. przedstawiciele GUS wzięli udział w spotkaniu grupy roboczej GISCO dotyczącym Integracji danych statystycznych z informacją geoprzestrzenną, które zostało zorganizowane w siedzibie Eurostatu w Luksemburgu.

Głównym zadaniem inicjatywy GISCO jest dostarczanie referencyjnych informacji geograficznych i związanych z nimi usług do użytku w ramach Eurostatu, Komisji oraz ogółu obywateli Europy. Ponadto koordynuje on ogólnoeuropejską działalność w zakresie informacji geograficznej i wspólnych strategii oraz ma na celu promowanie i stymulowanie wykorzystania informacji geograficznych w ramach Europejskiego Systemu Statystycznego i Komisji.

Dane autorów / Authors details:

dr inż. Janusz Dygaszewicz
Sekretariat-ST@stat.gov.pl

Przesłano / Received 20.09.2019

Zaakceptowano / Accepted 28.09.2019

Opublikowano / Published 30.01.2020

© Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).